

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU OBCE VAĎOVCE ZA ROK 2025

V zmysle ustanovenia § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb.. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce Vaďovce za rok 2025.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce Vaďovce za rok 2025 som spracovala na základe zverejneného návrhu záverečného účtu obce Vaďovce za rok 2025 a tiež na základe jeho predbežného prerokovania/posúdenia Finančnej komisie Obecného zastupiteľstva Obce Vaďovce..

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU OBCE VAĎOVCE

Návrh záverečného účtu obce Vaďovce za rok 2025 je predložený na rokovanie obecného zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote do 30. júna rozpočtového roka a rovnako bol zverejnený najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu obce Vaďovce za rok 2025 (ďalej len „*návrh záverečného účtu*“) je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy*“).

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh záverečného účtu bol verejne prístupný na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce v zákonom stanovenej lehote v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. V súlade s platnou právnou úpravou bolo vykonané pripomienkové konanie k návrhu záverečného účtu (neboli zaslané žiadne pripomienky) a návrh Záverečného účtu bol tiež prerokovaný zasadnutím Finančnej komisie obecného zastupiteľstva obce Vaďovce dňa 28.05.2025.

Zverejnenie návrhu záverečného účtu obce na CUET – Centrálnej úradnej elektronickej tabuli v súlade so zákonom o e-Governmente bolo vykonané a zverejnenie je aktívne odo dňa 08.06.2026.

3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce

Obec si splnila povinnosť podľa § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a dala si overiť účtovnú závierku audítorom podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (§ 9 ods. 4).

4. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje relevantné náležitosti podľa ustanovenia § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- b) bilanciu aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií,
- e) hodnotenie plnenia programov rozpočtu obce.

Prehľad o poskytnutých dotáciách podľa ustanovenia § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení podľa jednotlivých príjemcov je súčasťou návrhu záverečného účtu. Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

B. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Obec pri zostavení návrhu záverečného účtu postupovala podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu.

V súlade s § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy finančne usporiadala svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytla prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadala finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

1. ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE

Rozpočet obce Vad'ovce na rok 2025 (ďalej len „rozpočet“) bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 91/2024 zo dňa 15.12.2024.

Obec zostavila rozpočet podľa § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový a kapitálový rozpočet bol zostavený a schválený ako schodkový.

Zmeny rozpočtu sa v roku 2025 vykonali v súlade s uznesením obecného zastupiteľstva č. 18/2025 zo dňa 31.03.2025, č. 43/2024 zo dňa 30.06.2025, č. 58/2025 zo dňa 12.11.2025 a č. 74/2025 zo dňa 09.12.2025.

Rozpočtové hospodárenie najmä vo výdavkovej časti rozpočtu obce v roku 2025 zasiahla rastúca inflácia, ktorá mala za následok rast cien tovarov a služieb. Rozpočtové hospodárenie ovplyvnil aj zákonný rast platových nárokov zamestnancov územnej samosprávy a najmä prijímané legislatívne úpravy, ktoré zasiahli tak príjmovú ako aj výdavkovú časť rozpočtu.

Hospodárenie obce v roku 2025 dokumentuje tabuľka na strane 3 návrhu Záverečného účtu.

	Schálený rozpočet	Schválený po poslednej zmene	Skutočnosť	Perc. %
Príjmy celkom	652 119,73 €	696 651,94 €	679 407,41 €	97,52
z toho :				
Bežné príjmy	609 242,32 €	587 190,42 €	577 629,38 €	98,37
Kapitálové príjmy	0,00 €	23 107,74 €	23 107,74 €	100,00
Finančné príjmy	42 877,41 €	86 353,78 €	78 670,29 €	91,10
Výdavky celkom	652 117,01 €	696 611,54 €	653 131,51 €	93,76
z toho :				
Bežné výdavky	587 936,93 €	555 761,24 €	518 214,29 €	93,24
Kapitálové výdavky	23 180,00 €	99 850,22 €	94 850,22 €	94,99
Finančné výdavky	41 000,08 €	41 000,08 €	40 067,00 €	97,72
Rozpočet obce	2,72 €	40,40 €	26 275,90 €	

1.1. PLNENIE ROZPOČTU PRÍJMOV

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali **daňové príjmy, nedaňové príjmy** - príjmy z podnikania a vlastníctva majetku a administratívne poplatky a iné poplatky a platby a tiež iné nedaňové príjmy ako dobropisy a vratky; a **prijaté granty a transfery** a kapitálového rozpočtu predstavovali najmä príjmy z tuzemských kapitálových grantov a transferov.

Daňové príjmy

Najväčší podiel na celkovom objeme daňových príjmov má výnos dane poukazovanej územnej samosprávy zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu (ŠR).

Pri zostavovaní rozpočtu na rok 2025 nebolo možné jednoznačne stanoviť s akou výškou podielovej dane zo ŠR počítať. Ukázalo sa, že trend je vyrovnaný a **obec dosiahla takmer presný výnos podielovej dane zo ŠR** ako si rozpočtovala, a to v **sume vo výške 228 586,34 eur** oproti rozpočtovaným 228 733,00 eur.

Vo vzťahu k dani z nehnuteľnosti markantný pokles (cca. – 2.000 eur) predpokladaného rozpočtovaného príjmu oproti reálnemu príjmu nenastal, pretože rozpočtovaných bolo 42 500,00 eur a reálne plnenie dosiahlo sumu vo výške 40 474,62 eur.

K 31.12.2025 eviduje obec pohľadávky na dani z nehnuteľnosti vo výške 355,22eur a tu je potrebné uviesť i skutočnosť, že za rozpočtový rok 2025 si obec počínala pozitívne pri inkasovaní nedoplatkov na daniach z minulých rokov, kedy zinkasovala celkovú sumu vo výške 1 001,05eur.

Pri plnení daňových príjmov za rok 2025 je teda možné konštatovať, že ich stabilným základom je podielová daň zo ŠR.

Nedaňové príjmy

Zahrňajú **príjmy z podnikania a vlastníctva majetku a príjmy z administratívnych a iných**

poplatkov; v podmienkach obce sa jedná predovšetkým o príjmy z dividend, príjem z prenajatých pozemkov – najmä poľnohospodárskej pôdy a príjem z prenajatých budov, priestorov a objektov. **Reálny príjem** z podnikania a vlastníctva majetku vo výške **57 701,30 eur** oproti **rozpočtovanému príjmu 58 295,53eur** bol **o cca. 600 eur nižší**.

Vyšší nebol ani reálny príjem z administratívnych a iných poplatkov vo výške 61 593,31eur, a to v porovnaní s rozpočtovaným predpokladom vo výške 62 180,00 eur, a teda nižší o **sumu cca. 600 eur**.

Nižší reálny príjem oproti príjmu predpokladanému a rozpočtovanému zaznamenala obec v roku 2025 i v položke iné nedaňové príjmy, a to na dobropisoch a vratkách; reálne v sume 5 150,09 eur oproti 7 800,00 eur.

Granty a transfery

Ide o príjmy získané v rámci sektoru verejnej správy, sú to príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva vnútra SR, Ministerstva investícií a regionálneho rozvoja SR, Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR, z Trenčianskeho samosprávneho kraja a iné dotácie.

Najväčší objem týchto finančných prostriedkov je určený na financovanie základných škôl (ide o prostriedky zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy v školstve).

V návrhu záverečného účtu je spracovaný podrobný prehľad o poskytnutých transferoch a grantoch pre obec – je uvedený poskytovateľ, účel a aj poskytnutá suma. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie školstva, avšak významný objem predstavujú aj transfery do oblasti podpory dofinancovania úbytku príjmu na podielových daniach. Granty a transfery boli účelovo určené a boli použité v súlade s ich účelom.

Plnenie rozpočtu kapitálových príjmov

Schválený rozpočet vlastných kapitálových príjmov (z predaja kapitálových aktív – pozemkov) sa v priebehu roka 2025 naplnil na základe kapitálových dotácií. Schválený rozpočet na rok 2025 sa obci podarilo naplniť, a to aj vzhľadom na získané dotácie.

1.2. ČERPANIE ROZPOČTU VÝDAVKOV

Čerpanie výdavkov je priamo závislé na plnení príjmov (bežné výdavky) a na disponibilných kapitálových zdrojoch (kapitálové výdavky). Čerpanie bežných výdavkov nebolo prekročené oproti schválenému rozpočtu a čerpanie kapitálových výdavkov takmer dosiahlo rozpočtovanú úroveň.

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov

Čerpanie bežných výdavkov je v návrhu záverečného účtu podrobne komentované aj podľa jednotlivých funkcií, ktoré samospráva obce zabezpečuje (funkčná klasifikácia).

V komentári je uvedené aké výdavky boli realizované v rámci školstva, sociálnej starostlivosti, kultúry, športu ale aj v rámci rozvoja obce a v rámci plnenia samosprávnych funkcií, ktoré obec zabezpečuje prostredníctvom úradu a svojich organizácií.

Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov

V návrhu záverečného účtu je kvalitne spracovaný podrobný prehľad čerpania kapitálových výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie a podľa funkčnej klasifikácie.

V roku 2025 bol schválený rozpočet kapitálových výdavkov po zmenách rozpočtu vo výške 99

850,22 eur a skutočnosť čerpania kapitálových výdavkov bola 94 850,22 eur, čo predstavuje percentuálne čerpanie v hodnote 94,99. Možno teda konštatovať vysoké čerpanie kapitálových výdavkov – plánovaných investičných rozvojových programov.

1.3. FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí.

Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

V návrhu záverečného účtu sú uvádzané za rok 2025 výdavkové finančné operácie vo výške 40 067,00 eur, ktoré boli použité na splácanie istín úveru.

1.4. VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok jej rozpočtu; podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu, schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu. Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet); súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie.

Hospodárenie obce v roku 2025 dokumentuje tabuľka uvedená v návrhu záverečného účtu obce pod bodom 4. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2025, strana 26.

Obec v roku 2025 hospodárila s prebytkom bežného rozpočtu vo výške 59 415,09 eur a so schodkom kapitálového rozpočtu vo výške -71 742,48 eur. Celkovo hospodárenie obce skončilo v roku 2025 s prebytkom rozpočtu vo výške + 8 952,37 eur; takto vykázaný prebytok rozpočtu je zistený v súlade s § 2 písm. b) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa § 16 ods. 6 a 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu z tohto prebytku vylučujú.

Obec k 31.12.2025 vykazuje nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo ŠR, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, ktoré možno použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku, vo výške 16 162,16 eur.

Na účely tvorby peňažných fondov sa z prebytku rozpočtu tieto nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo ŠR, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, vylučujú (prebytok rozpočtu pre tvorbu rezervného fondu nesmie obsahovať nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo ŠR, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, ktoré sa použijú na stanovený účel v roku 2026).

Z prebytku rozpočtu za rok 2025 sa musí tiež vysporiadať zostatok finančných operácií vo výške 8 952,37 eur; podľa § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sú súčasťou rozpočtu obce aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami obce Vaďovce za rok 2025 je zostatok vo výške 8 952,37 eur.

Prebytok rozpočtu na účely tvorby rezervného fondu je vo výške 8 952,37eur. Obec navrhuje v súlade s platnou právnou úpravou prebytok rozpočtu vo výške 8 952,37 eur odvieť do rezervného fondu.

2. BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Z bilancie aktív a pasív je zrejmy vyšší podiel neobežného majetku oproti obežnému majetku v aktívach obce. V návrhu záverečného účtu sú aktíva a pasíva podrobne rozpísané.

2.1. BILANCIA POHĽADÁVOK

Obec v priebehu roku 2025 zaznamenala zvýšenie stavu celkových pohľadávok, vymáhaniu pohľadávok zo strany obce sa musí venovať maximálna pozornosť, a to aj vo vzťahu k nedaňovým pohľadávkam. Je nevyhnutné zastabilizovať vývoj daňových pohľadávok a zabezpečiť za týmto účelom aktívnu činnosť obce, aby nové daňové pohľadávky nevznikali a objem vzniknutých daňových pohľadávok sa zužoval.

S daňovými pohľadávkami je potrebné pracovať, zvážiť možnosti ich vymáhania cestou exekučných daňových konaní, poprípade cestou započatia uplatňovania nového inštitútu vymáhania daňových nedoplatkov, a to daňové exekúcie zadržaním vodičského preukazu podľa § 148a zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní v znení neskorších predpisov (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.2. BILANCIA ZÁVÄZKOV

Údaje vo vzťahu k záväzkom obce sú podrobne uvedené v tabuľkovej forme v návrhu záverečného účtu obce na strane 30.

3. PREHĽAD O STAVE A VÝVOJI DLHU

Návrh záverečného účtu obce za rok 2025 obsahuje presný prierez stavu úverov k 31.12.2025, informácie o pravidlách používania návratných zdrojov financovania a o ich dodržaní pri jednotlivých úveroch, údaje vo vzťahu k stavu a vývoju dlhu obce.

4. ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE

Obec v roku 2025 nemala zriadenú príspevkovú organizáciu a jej zriadenie v nasledujúcom účtovnom roku sa nepredpokladá.

5. PREHĽAD O POSKYTNUTÝCH DOTÁCIÁCH

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu obsahuje aj údaj o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 cit. zákona, pričom podľa tohto návrhu obec v roku 2025 neposkytla dotácie v súlade s cit. zákonom.

6. ÚDAJE O PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI

Podnikateľskú činnosť obec v roku 2025 nevykonávala v žiadnej oblasti.

7. HODNOTENIE PROGRAMOV ROZPOČTU

Obec nezostavuje programový rozpočet na základe historického schválenia/rozhodnutia obecného zastupiteľstva .

ZÁVER

Návrh záverečného účtu obce Vaňovce za rok 2025 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh záverečného účtu obce Vaňovce za rok 2025 bol zverejnený v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Riadna účtovná závierka k 31.12.2025 bola overená audítorom v súlade so všeobecne-záväznými právnymi predpismi.

MGR. ANNA RACKOVÁ
HLAVNÁ KONTROLÓRKA OBCE VAŇOVCE